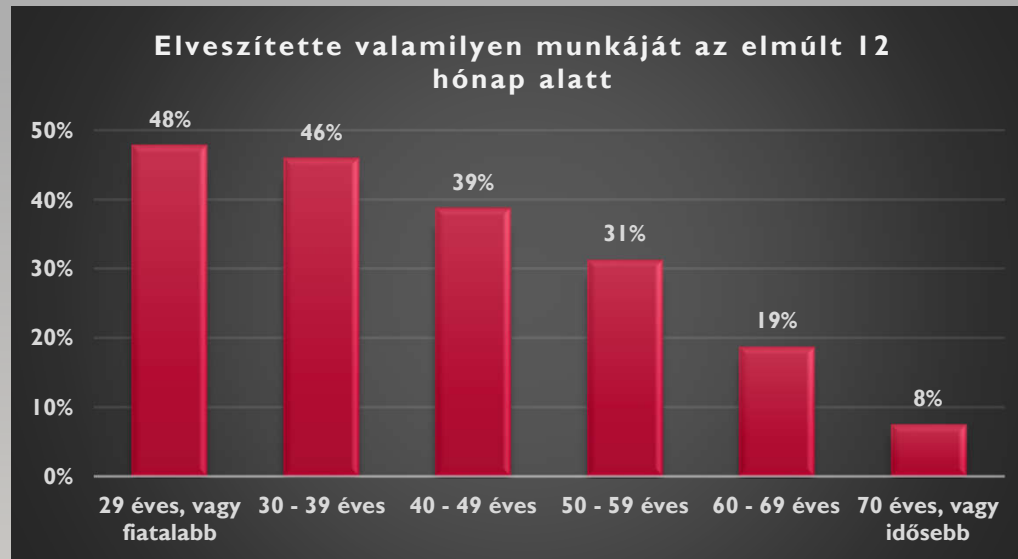

Február Harmadika Munkacsoport

Világjárvány veszélyében lakástalanul

Jelentés
a hajléktalan emberek
2021. február 3-i országos kérdőíves adatfelvételéről

Összefoglaló:
Győri Péter – Gurály Zoltán – Szabó Andrea

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A február harmadikai adatfelvételek

NEM

hajléktalanszámlálások,

NEM

arra valók, hogy a hajléktalanok számát megtudjuk.

A kérdőíves adatfelvétel azokra az emberekre terjed ki, akik a

hajléktalan szállókkal

vagy az utcai szolgálatokkal

aktuálisan kapcsolatban vannak.

A február harmadikai adatfelvételek arra valók, hogy

a hajléktalan helyzetben lévők

életkörülményeiről, ennek aktuális változásairól

átfogó képet kapjunk – az ellátás fejlesztése érdekében.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A 2021. évi országos hajléktalan adatfelvétel egészen különleges körülmények között zajlott.

A Covid-19 világjárvány kiszámíthatatlan hullámokban tört az emberekre.

A járvány és a járványügyi intézkedések felforgatták az emberek, az intézmények életét.

A hajléktalan embereket segítő dolgozók és szervezetek mindent megtettek és megtesznek annak érdekében, hogy a sok ezer nem lakásban tengődő, hajléktalan ember körében ne következzen be tömeges egészségügyi katasztrófa a koronavírus-járvány miatt.

Az egzisztenciális katasztrófák kivédéséhez mások segítségére is szükség lenne.

"Mindenkinek legyen otthona!"

A hajléktalan embereket segítő dolgozók hónapok óta hősie helytállással teszik a dolgukat a nap 24 órájában.

Nekik is köszönhető, hogy végül belevágtunk és sikeresen lebonyolíthattuk 2021-ben is – immár **23.** alkalommal - az adatfelvételt.

Úgy alakult, hogy a 2021. évi országos hajléktalan adatfelvétel **pontosan azokban a napokban zajlott, amikor megtörtént az első oltási kampány a hajléktalan bentlakásos intézményekben is.**

A kapott válaszok értelmezésénél ezt IS figyelembe kell venni!

"Mindenkinek legyen otthona!"

2021 februárjának első hetében - minden várakozást felülmúlóan –

6753

aktuálisan hajléktalan, nem lakásban élő ember válaszolt a kérdéseinkre

Válaszadók száma (fő) 2021 február	Közterület	Éjjeli menedékhely	Átmeneti szálló	Egyéb szálló	Együtt
Budapest	387	720	1301	443	2851
Vidéki városok	1060	1332	1130	380	3902
Együtt	1447	2052	2431	823	6753

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

2021-ben is olyan kérdéseket tettünk föl, melyek a potenciális válaszadókat is foglalkoztatják.

Ezért ebben az évben – több más kérdés mellett – elsősorban a koronavírus járvány kapcsán kérdeztük a hajléktalan embereket:

**Mennyire tájékozottak a járványról,
hogyan látják ők a vírus elterjedtségét,
a járvány és a járványügyi intézkedések mennyire találták meg őket,
kikre számíthattak ebben a nehéz helyzetben,
mi változott az életükben a járvány egy éve alatt?**

Itt most nem az elemzést, csak néhány alapinformációt mutatunk be az adatfelvételből.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A hajléktalan embereket vajon **gyakrabban, vagy ritkábban** fertőzi-e meg a koronavírus?

Erről teljesen megoszlik az érintettek véleménye.

Gyakrabban?

A közterületen élők többsége úgy véli, hogy a hajléktalan embereket **nem fenyegeti jobban** a koronavírus veszélye, mint másokat.

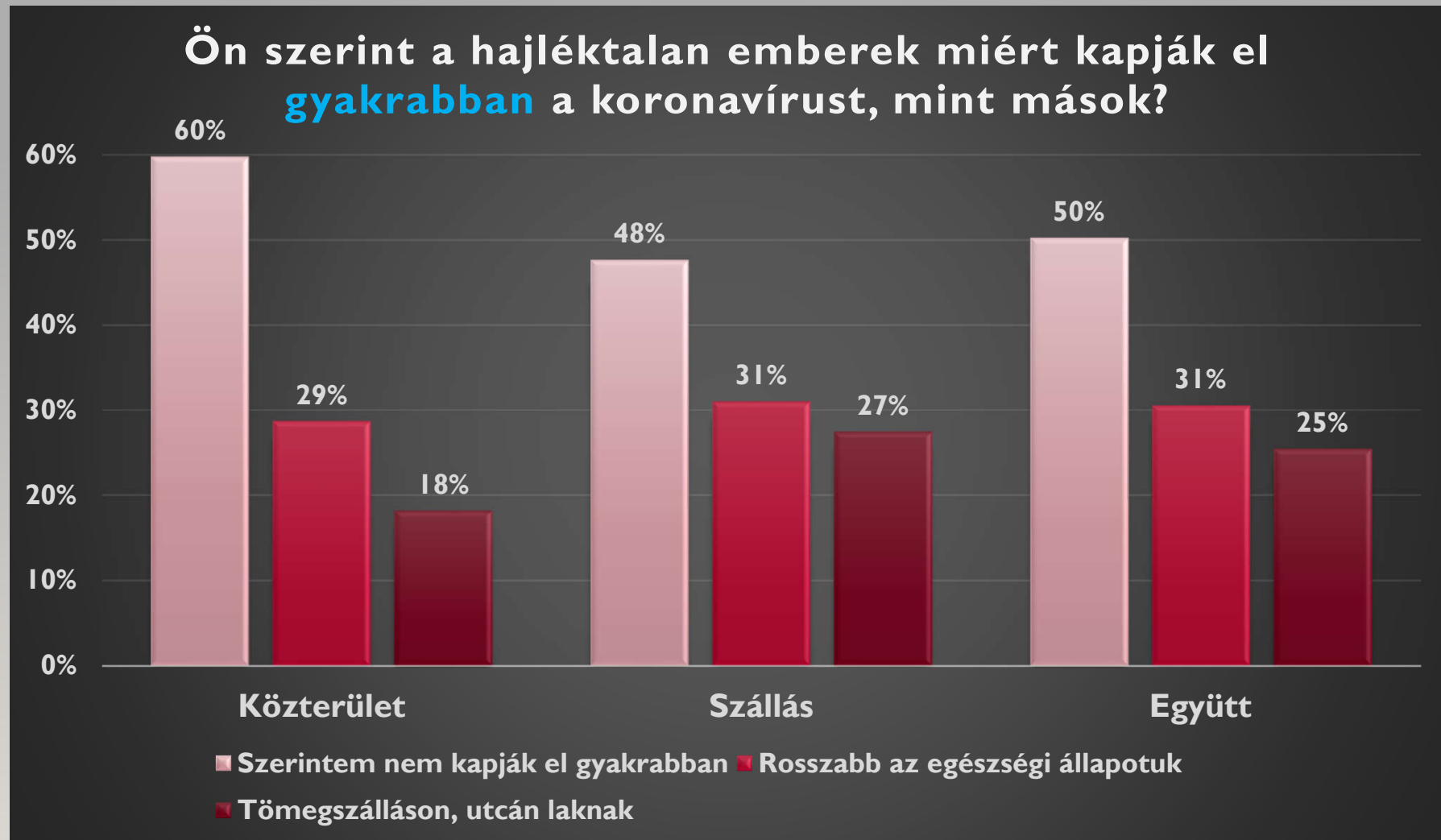
Akik úgy vélik, hogy **nagyobb az esélyük** a fertőzésre, ezt inkább a hajléktalanok **rossz egészségi állapotának** tulajdonítják.

A szállókon lakók komolyabb kockázati tényezőnek gondolják a kényszerű **tömegszállásokon, közterületen lakást**, mint a *közterületen élők*.

"Mindenkinek legyen otthona!"

Félelmek és vélelmek

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A hajléktalan embereket vajon **gyakrabban, vagy ritkábban** fertőzi-e meg a koronavírus?

Erről teljesen megoszlik az érintettek véleménye.

Ritkábban?

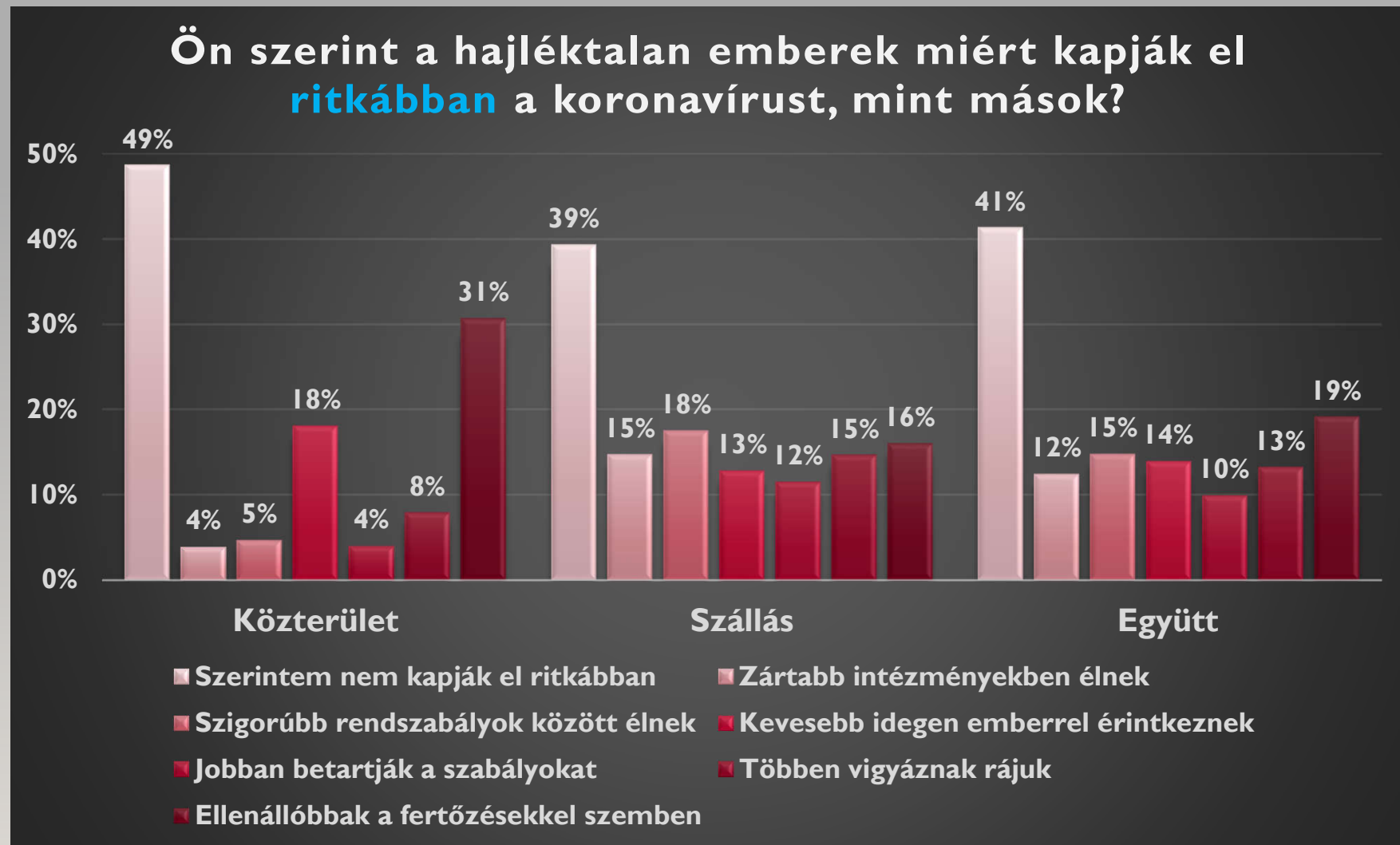
A közterületen élők elsősorban annak tulajdonítják, hogy **kisebb eséllyel** fertőződnek meg, hogy **szervezetük ellenállóbb és kevesebb idegennel érintkeznek.**

A fizetős átmeneti szállókon lakók elsősorban a **szigorú rendszabályoknak** az idős-beteg embereket gondozó szállókon lakók inkább annak tulajdonítják, hogy **kisebb eséllyel** fertőződnek meg, hogy ott **többet vigyáznak rájuk.**

"Mindenkinek legyen otthona!"

Félelmek és vélelmek

"Mindenkinek legyen otthona!"

**A nem lakásban élő, hajléktalan emberek döntő többsége
megfelelően tájékozott a koronavírus tüneteiről.**

Ugyan minden ötödik válaszadó szerint egyáltalán nem kell félni a
koronavírustól, azonban
a többség inkább fél a fertőzéstől.

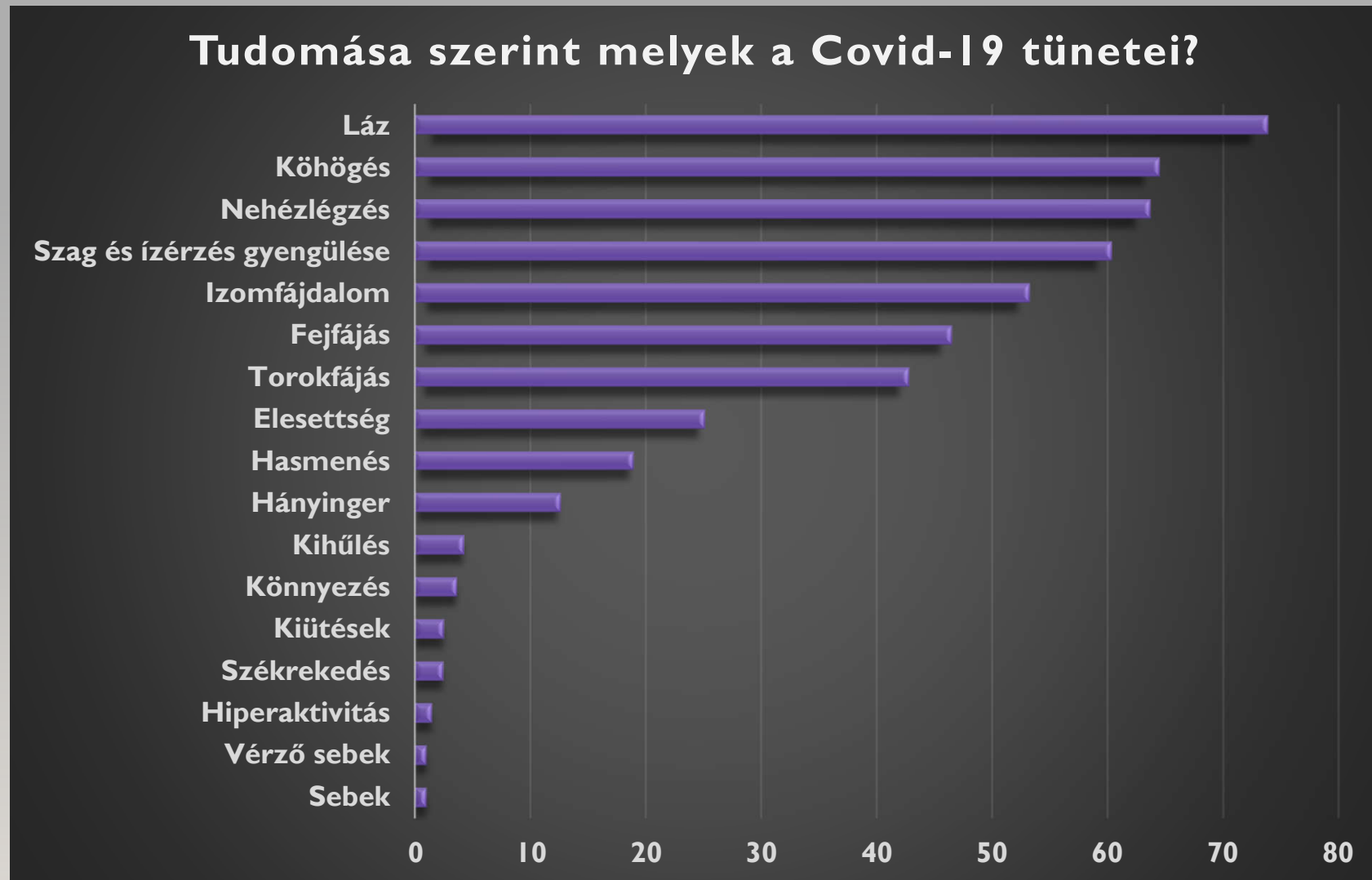
Minél idősebb valaki, annál inkább fél a vírustól.

A potenciális érintettségtől való félelem is befolyásolja az oltásra való
hajlandóságot.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Tájékoztatás

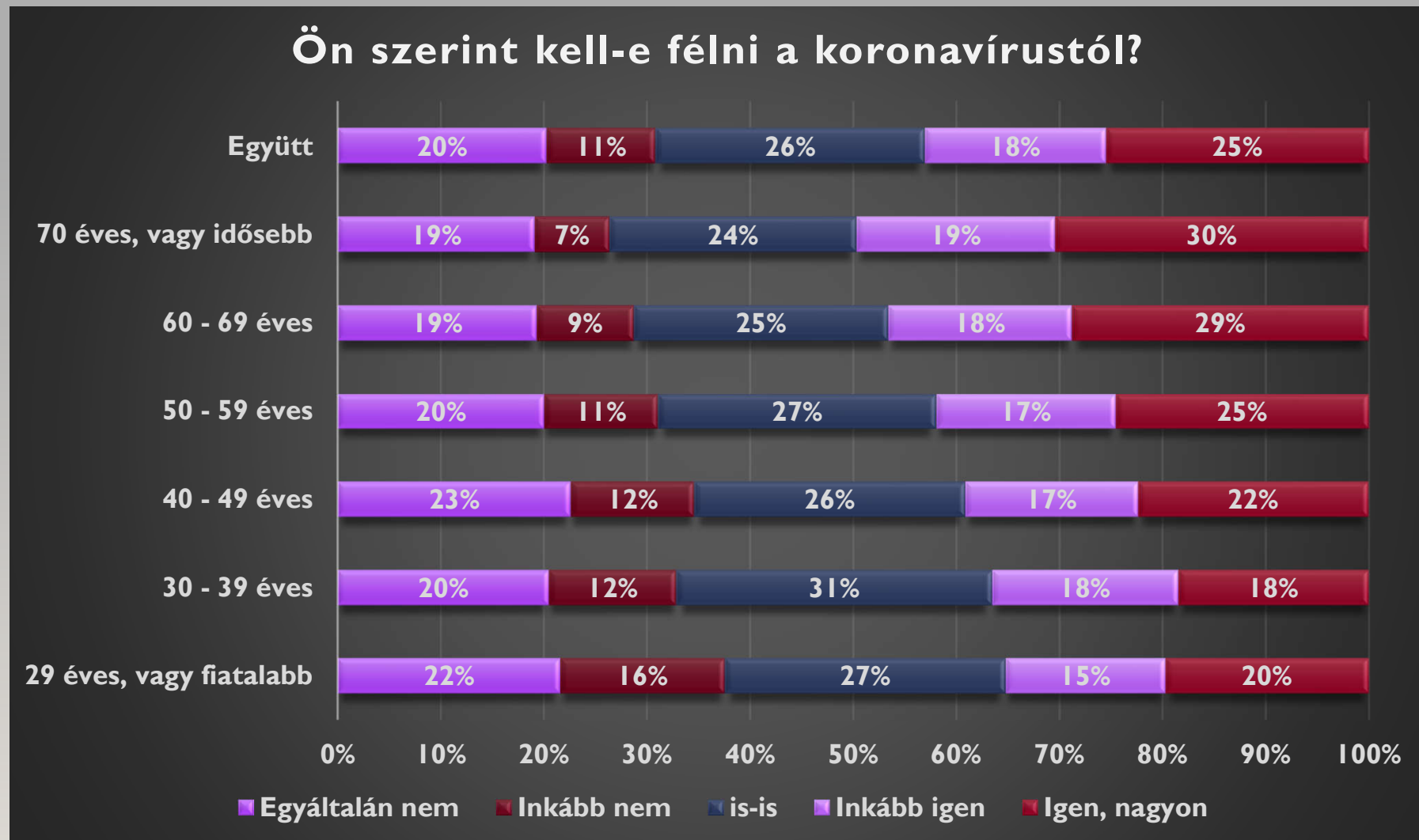

Több tünetet lehetett jelölni

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Félelmek és vélelmek

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A tesztelés a megelőzés és a helyi intézkedések igen fontos eszköze.

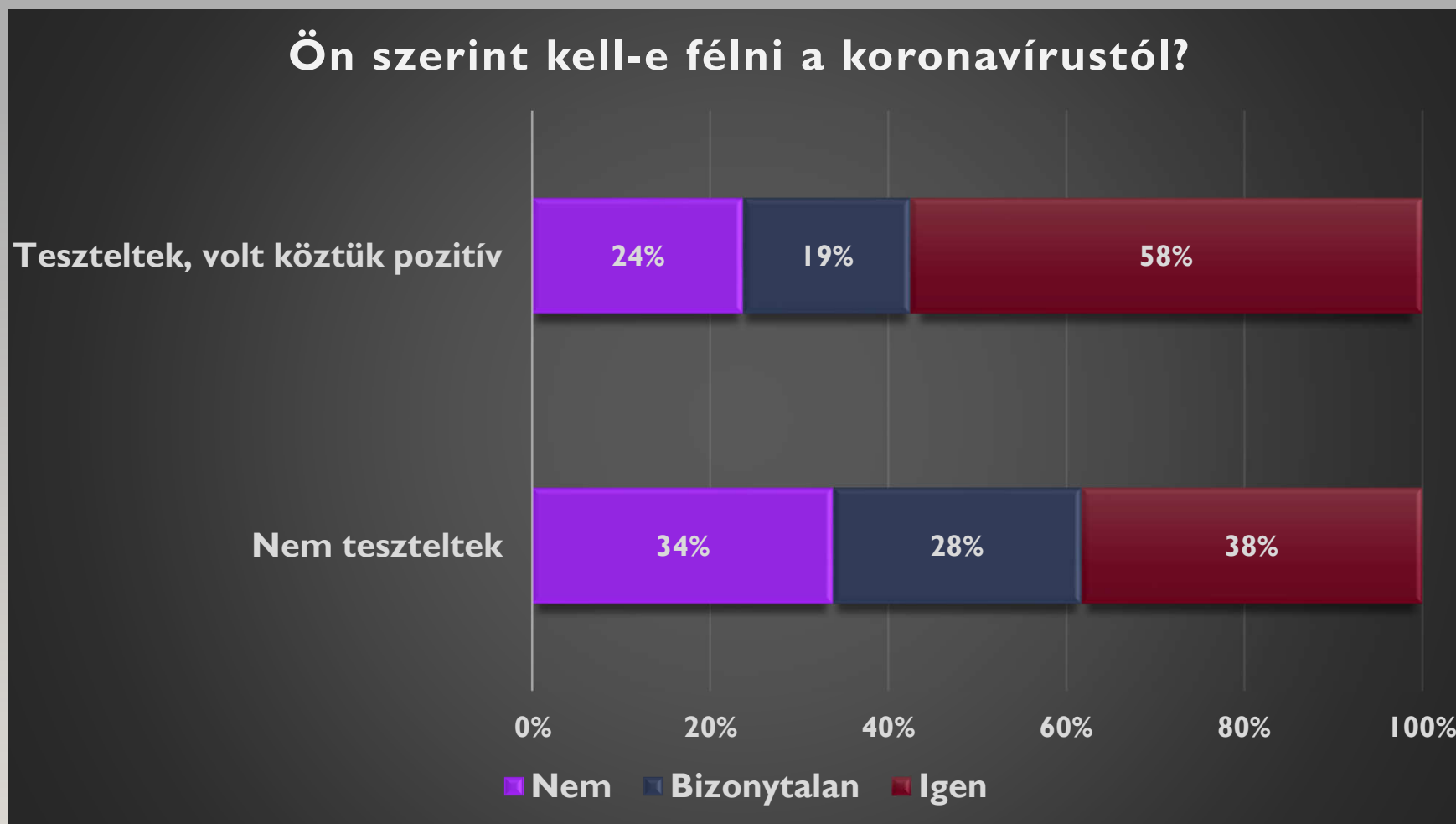
Akiket teszteltek az elmúlt egy év során és volt köztük **pozitív teszt is, azok sokkal jobban tartanak a fertőzéstől.**

**Óvatosabbak,
jobban elfogadják és betartják a járványügyi előírásokat.**

"Mindenkinek legyen otthona!"

Félelmek és vélelmek

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Különböző időben és helyen különböző tesztelések voltak az elmúlt egy év során a nem lakásban élő, hajléktalan emberek körében.

Voltak alkalmi **„teljeskörű” tesztelések**, amikor minden szállást igénybe vevőt teszteltek és **rendszeres tesztelések** az új belépők esetében, hogy kiszűrjék és külön szobában, folyósón, szálláshelyen helyezték el a pozitív teszteltet.

Voltak **kontakt-kutatás tesztelések**, amikor egy-egy pozitív tesztet követően az illető társait tesztelték, van-e köztük pozitív?

Ahol biztosították a tesztelés lehetőségét, ott a hajléktalanellátásban dolgozók heroikus munkát végeztek, hogy a rászorulóknak egészségét megvédjék, a tömeges fertőzést lehetőleg elkerüljék.

"Mindenkinek legyen otthona!"

A tesztelés a megelőzés és a helyi intézkedések igen fontos eszköze.

***A járvány és a járványügyi intézkedések mennyire találták meg
a nem lakásban élő, hajléktalan, embereket?***

**A járványügyi védelem - a járvány alatti tesztelés - nagyon különböző
mértékben jutott el a hajléktalan helyzetben lévő emberekig.**

*A hajléktalan szállókon lakó emberek többségét tesztelték,
az átmeneti szállókon lakó emberek **71%-a volt tesztelve** a kérdés időpontjáig.*

Azonban országosan *a közterületen élő válaszadók **71%-át nem tesztelték.***

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Érintettség

Volt-e Önnek koronavírus tesztje?

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A tesztelés a megelőzés és a helyi intézkedések igen fontos eszköze.

A járvány és a járványügyi intézkedések mennyire találták meg a hajléktalan, nem lakásban élő embereket?

A járványügyi védelem - a járvány alatti tesztelés - nagyon különböző mértékben jutott el a hajléktalan helyzetben lévő emberekig.

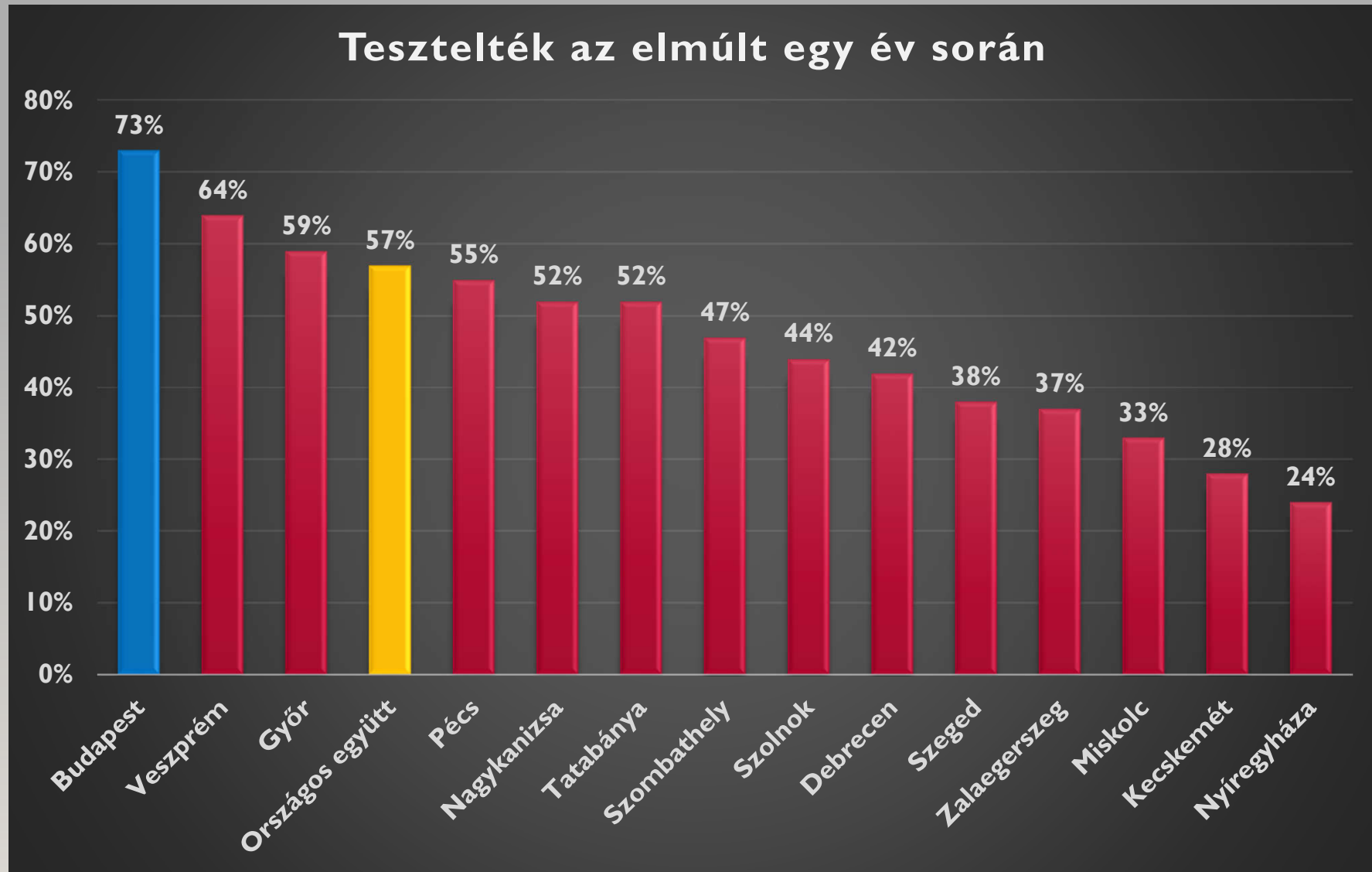
A települések közötti különbségek igen jelentősek:

Budapesten az összes megkérdezett **73%-a volt tesztelve,**

Miskolcon, Szegeden, Zalaegerszegen, Nyíregyházán, Kecskeméten
azonban a válaszadók többségét nem tesztelték.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A tesztelés a megelőzés és a helyi intézkedések igen fontos eszköze.

Budapest önkormányzata jelentős lépéseket tett az emberek védelme érdekében.

2020. március 15. és 2021. március 15. között

13 012 db (PCR és IgG-IgM) tesztet

2021 januárjában + **8 000 db** (antigén) gyorsvizsgálatot

100 000 sebészi maszkot + **4800 FFP2** maszkot

528 223 adag ételt (2020.04.21. – 06.20.) a teljes lezárás időszakában

az elhelyezéshez **életmentő pontot** (krízis szállást) + **71 bérlakást**

biztosított az önkormányzati és civil hajléktalanellátás területén.

Folyamatos a rizikószűrés minden szolgáltatás esetében.

"Mindenkinek legyen otthona!"

Soros György egymillió eurót adományoz Budapestnek a koronavírus elleni harchoz Portfolio

2020. március 30.

A 89 éves milliárdos befektető, Soros György közleményében ír arról, hogy **Nyílt Társadalom Alapítványa** egymillió eurót adományoz Budapestnek a koronavírus elleni harchoz – számol be a hírről a Reuters.

A COVID-19 világjárvány nem ismer határokat, sem országok, sem közösségek, sem vallások, sem emberek között – [írja](#) Soros György, hozzátéve, hogy bárki fertőzötté válhat, de néhányan közülünk veszélyeztetettebbek vagyunk másoknál. *A gazdasági világválság közepette születtem Budapesten, alig egy évtizeddel azután, hogy a spanyol náthába több ezren meghaltak a városban. Túléltem a második világháborút, a nyilas uralmat és Budapest ostromát is. Jól tudom, milyen extrém körülmények között élni - írta Soros magyarázatként, miért segítené most a magyar fővárost.*

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Ténylegesen mennyire jutott el a fertőzés a hajléktalan emberekig – a válaszadók beszámolója szerint?

Országosan a válaszadók **57%-át tesztelték** az elmúlt egy év során.

Az összes válaszadó **10%-ának volt pozitív** tesztje.

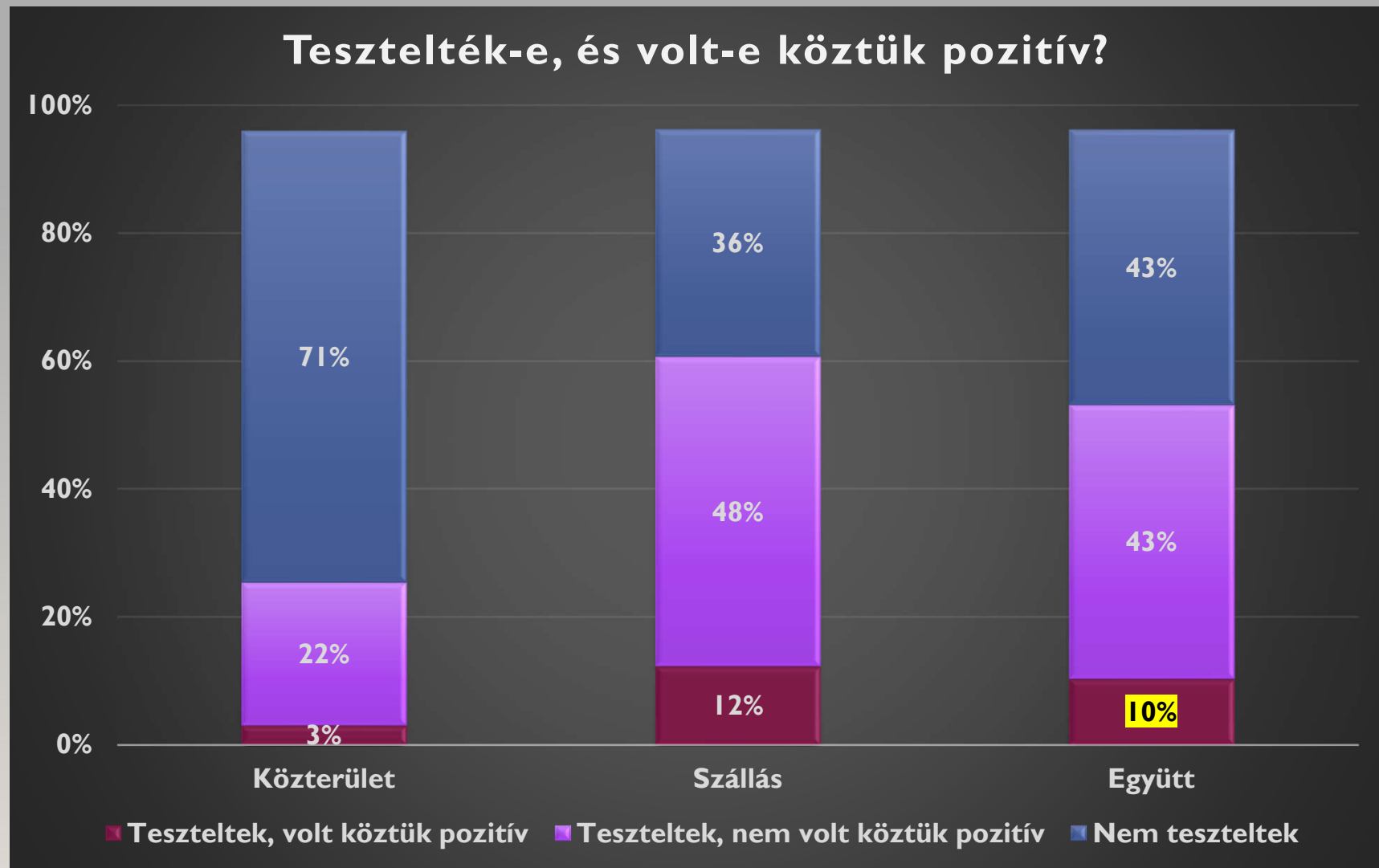
A teszteltek **19%-ának volt a tesztje pozitív.**

A „teljeskörű”, a rendszeres és a kontakt-kutatás tesztelések következtében is
**a szállókon teszteltek körében lényegesen nagyobb arányban
regisztráltak pozitívan teszteltek**, mint a közterületen élők körében.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Érintettség

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Ténylegesen mennyire jutott el a fertőzés a hajléktalan emberekig – a válaszadók beszámolója szerint?

A tesztelt válaszadók közül **minden ötödik** nem lakásban élő embernek pozitív volt a tesztje.

A **fiatalok** között sokkal ritkább, az **idősebb, betegebb** emberek között pedig jóval magasabb volt a pozitív tesztek aránya.

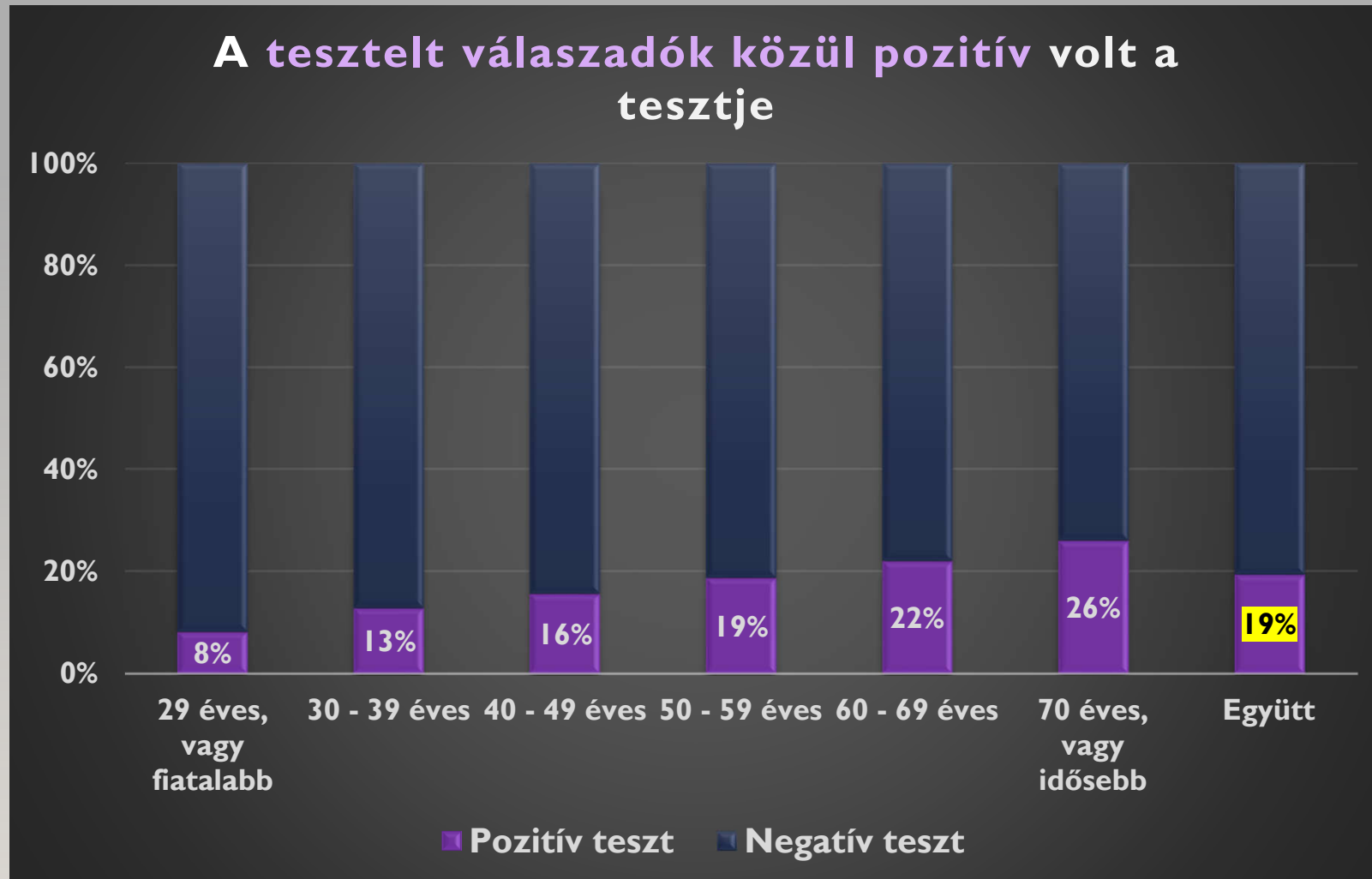
A válaszok azt mutatják, hogy a **közterületen élők** körében **ritkábban** jelent meg a fertőzés, mint a **szállókön lakó** idősebb, betegebb emberek körében.

Az idősebb, betegebb embereket gondozó szállókról sok válaszadó **kórházban is volt** a koronavírus miatt.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Érintettség

"Mindenkinek legyen otthona!"

Érintettség

Volt-e Ön beteg a koronavírusról?	Közterület	Éjjeli menedékhely	Átmeneti szálló	Egyéb szálló	Együtt
Igen, voltam beteg és voltam kórházban	2%	3%	4%	8%	4%
Igen, voltam beteg, nem voltam kórházban	1%	2%	1%	6%	2%
Nem tudom, nem válaszolok	9%	6%	3%	6%	6%
Nem, nem voltam beteg a koronavírusról	86%	88%	91%	80%	88%
Együtt	100%	100%	100%	100%	100%
N	1447	2052	2431	823	6753

"Mindenkinek legyen otthona!"

***Ténylegesen mennyire jutott el a fertőzés a hajléktalan emberekig –
a válaszadók beszámolója szerint?***

A pozitív, majd negatív teszteltek,
a kórházban, vagy nem kórházban kezelt covid-betegek
már mindannyian átestek a fertőzésen.

A koronavírus miatt elhunyt hajléktalan, nem lakásban élő emberekről –
adatfelvételünk természete miatt – nincsenek információink.

Szél Bernadett adatigénylésének köszönhetően tudjuk, hogy
2021. március 5-ig a hajléktalan szállások lakói közül az országban 32 ember
hunyt el koronavírus fertőzés miatt.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

***Ténylegesen mennyire jutott el a fertőzés a hajléktalan emberekig –
a válaszadók beszámolója szerint?***

Akikhez nem jutott el a tesztelés,
azok **többször a környezetükben sem ismernek** olyan embert, akit teszteltek
volna és annak eredménye pozitív lett volna.

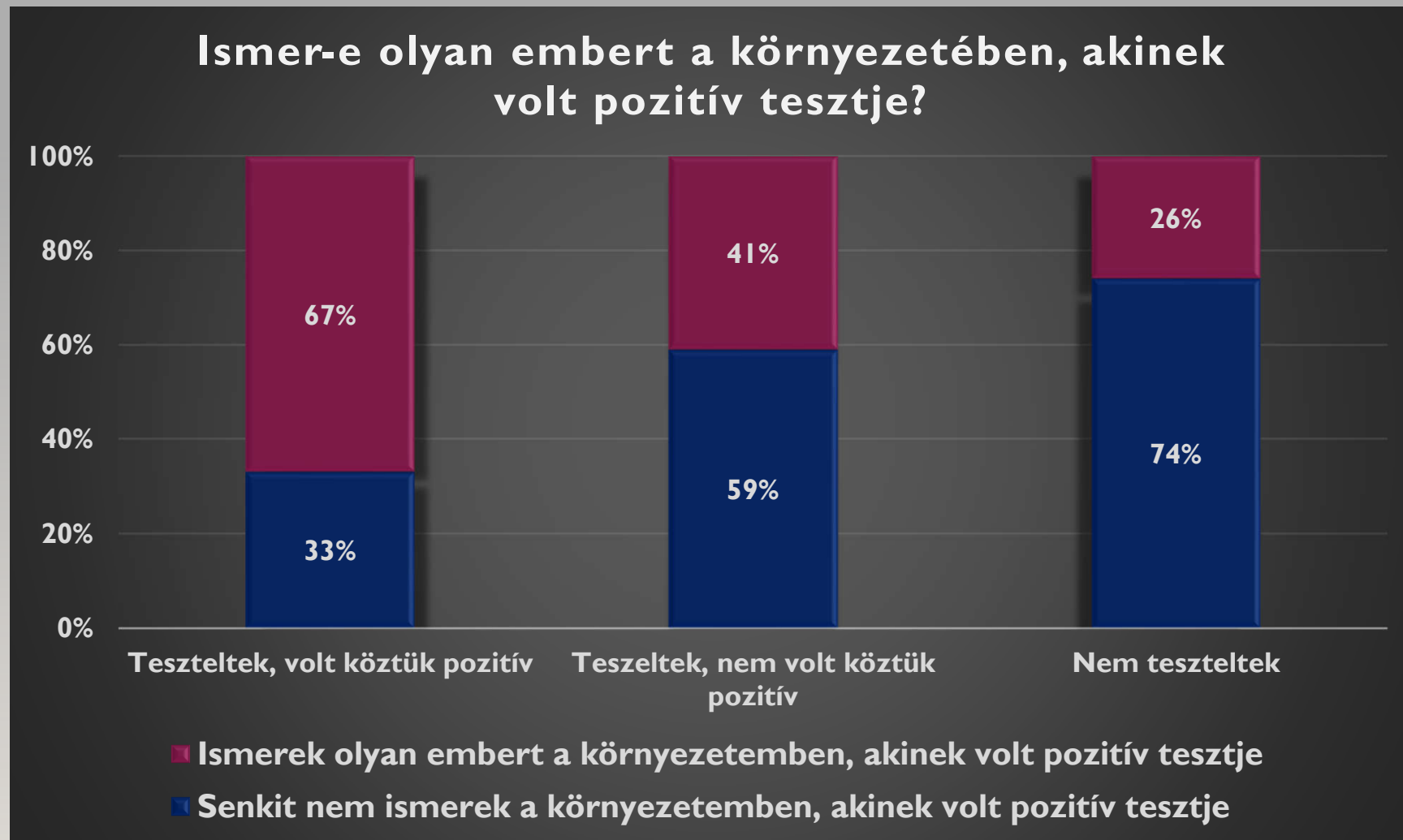
Akiket teszteltek és volt köztük pozitív teszt,
azok **többször ismernek a környezetükben is** olyan embert, akit szintén
teszteltek és annak eredménye pozitív volt.

**A „teszteltek” és „nem-teszteltek” eltérő buborékjában élők
félelmei-vélelmei is, magatartásuk is, oltási hajlandóságuk is
különbözően alakul.**

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Érintettség

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Érintettség

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Mekkora volt az ún. átoltottság a kérdéses időpontjában?

A tesztelési eredmények, a pozitív tesztek előfordulásának a magas aránya **feltétlenül indokoltta** **tette, hogy mielőbb elkezdődjön a tömeges oltás** az érintett célcsoportban.

!A lakosság fertőzöttségét – tömeges és folyamatos tesztelések hiányában - mindmáig nem ismerjük!

A jól szervezett, tömeges oltással megelőzhető a fertőzés további terjedése.

A 2021. évi országos hajléktalan adatfelvétel pontosan azokban a napokban zajlott, amikor megtörtént az első oltási kampány a hajléktalan bentlakásos intézményekben is.

A beoltottságra vonatkozó válaszoknál ezt IS figyelembe kell venni.

"Mindenkinek legyen otthona!"

A 2021. évi országos hajléktalan adatfelvétel pontosan azokban a napokban zajlott, amikor a SOTE önkénteseinek közreműködésével megtörtént az első oltási kampány a hajléktalan bentlakásos intézményekben is.

A beoltottságra vonatkozó válaszoknál ezt IS figyelembe kell venni.

Mekkora volt az ún. átoltottság a kérdezés időpontjában?

A kérdezés időpontjáig az *átmeneti és speciális szállókon lakók*
döntő többségéhez eljutott az oltás és többségük be is oltatta magát.

(Az érintettek válaszai pl. a BMSZKI esetében – ahol a kérdezés időpontjáig az első oltást 1215 ember, a kérdezést követően a második oltást 1021 ember kapta meg - pontosan megegyeznek az intézményi jelentésekkel.)

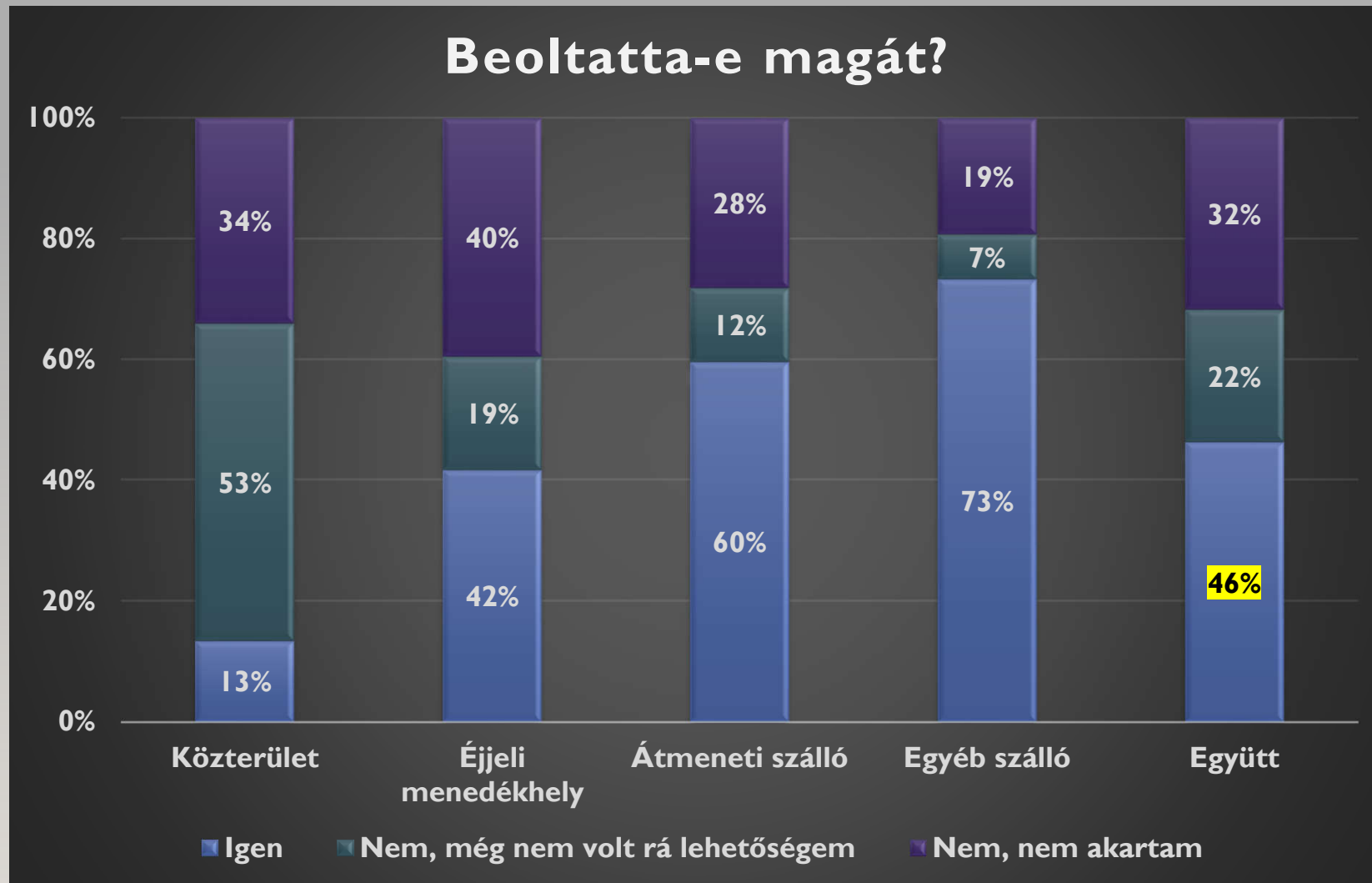
A közterületen élők **többségéhez NEM jutott el az oltás,**
akkor sem, ha veszélyeztett csoportba tartoznak.

Viszont sokan vannak köztük,
akik akkor sem oltatták be magukat, ha erre mégis lehetőségük lett volna.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Lehetőségek és szándékok

"Mindenkinek legyen otthona!"

A 2021. évi országos hajléktalan adatfelvétel pontosan azokban a napokban zajlott, amikor a SOTE önkénteseinek közreműködésével megtörtént az első oltási kampány a hajléktalan bentlakásos intézményekben is.

A beoltottságra vonatkozó válaszoknál ezt IS figyelembe kell venni.

Mekkora volt az ún. átoltottság a kérdés időpontjában?

Az oltási hajlandóság és a tényleges beoltottság jelentősen függ

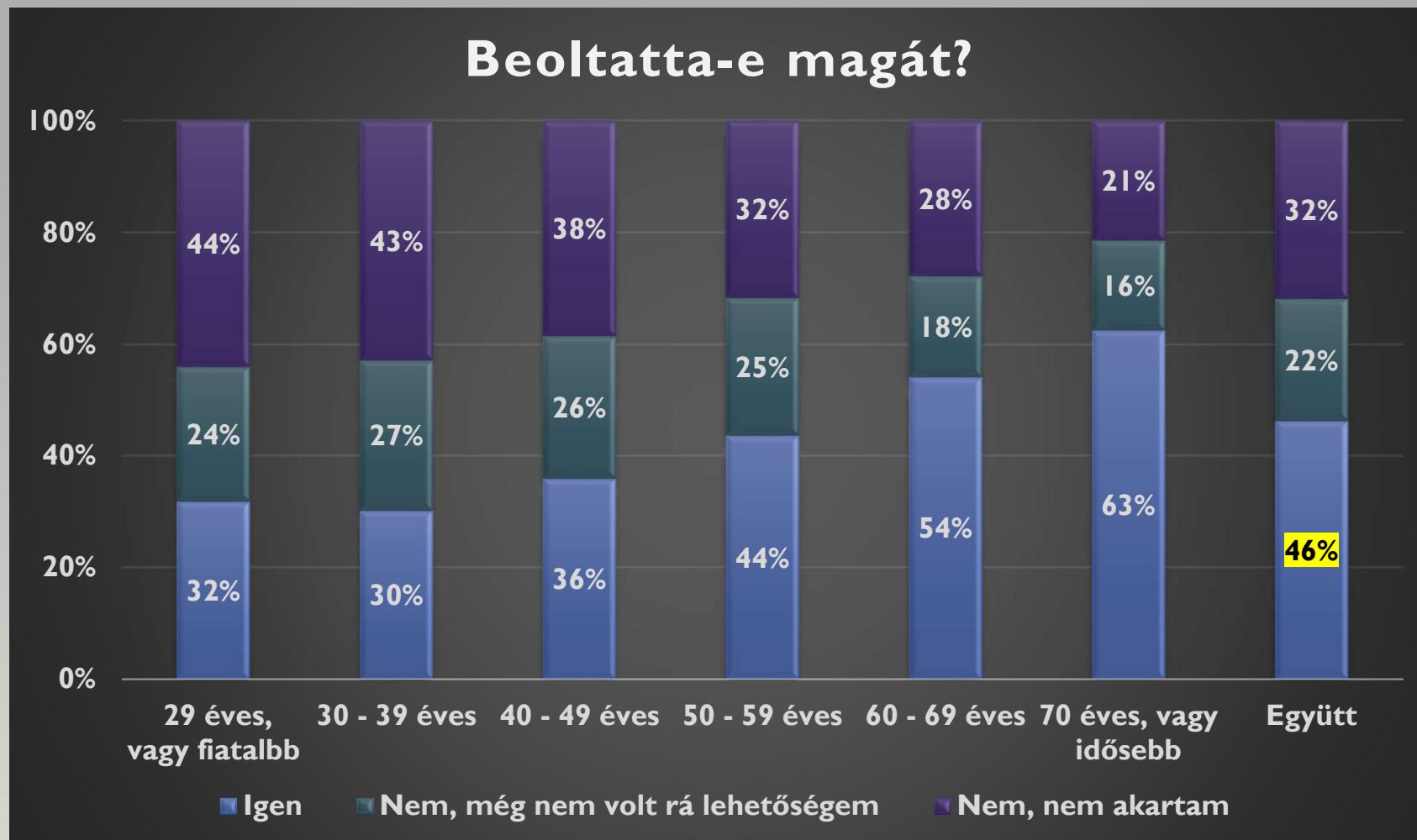
az érintett életkorától és iskolai végzettségétől

a nem lakásban élő emberek körében is.

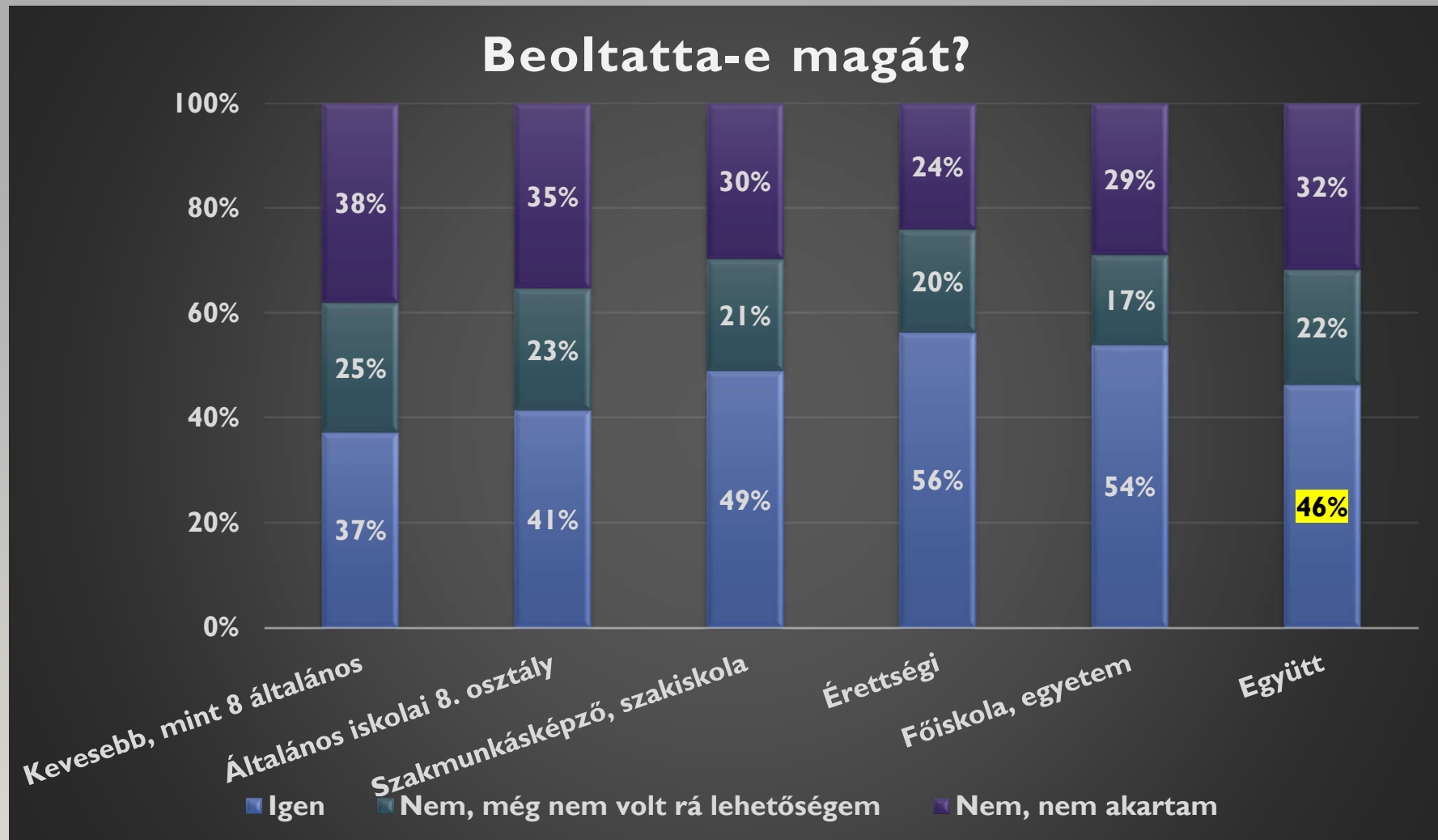
**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Lehetőségek és szándékok

"Mindenkinek legyen otthona!"

Lehetőségek és szándékok

"Mindenkinek legyen otthona!"

A félelmek és vélelmek világában mit gondolnak a válaszadók, vajon minek köszönhetik, hogy eddig nem lettek fertőzöttek?

Legtöbben úgy gondolják, hogy **maguknak**, vagy éppen **a szigorú szabályoknak köszönhetik**, hogy eddig nem kapták el a vírust.

De sokan gondolják, hogy **a Jóisten, a szociális segítők, vagy éppen a véletlen védte meg őket** a koronavírustól.

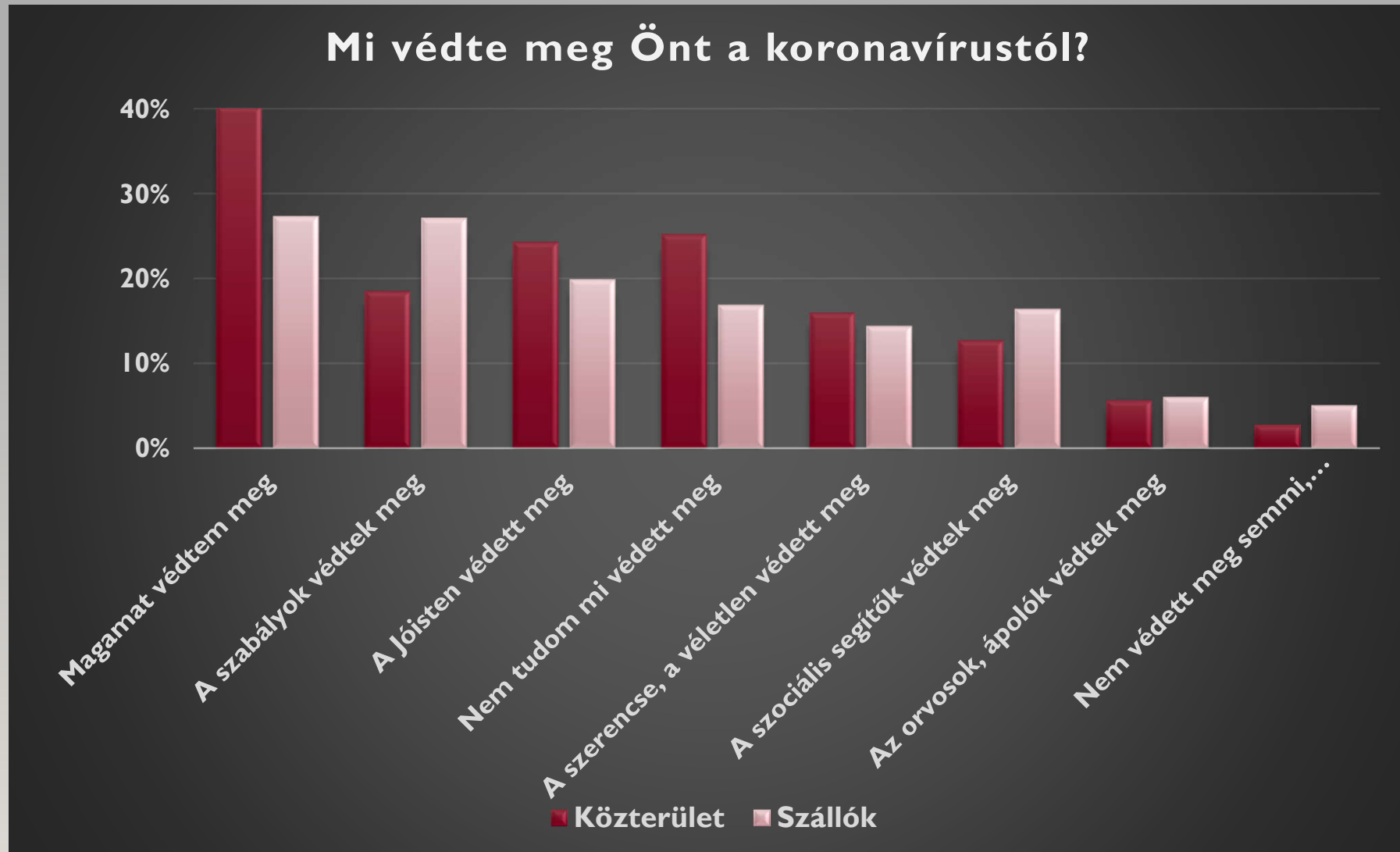
A közterületen élő válaszadók körében kiemelkedően magas azok aránya, akik úgy gondolják, hogy maguk védték meg magukat.

Csak az *idősebb, betegebb hajléktalanokat gondozó egyéb szállókon lakók* említették a többiekénél gyakrabban az **orvosokat, ápolókat** is, akik megvédték őket.

"Mindenkinek legyen otthona!"

Félelmek és vélelmek

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

2020-ban egy-két héttel a koronavírus megjelenése előtt zajlott az országos hajléktalan adatfelvétel.

(Büntető törvény után – világjárvány előtt)

Idén éppen az ún. „második hullámot” követően, a „harmadik hullám” előtt történt az adatfelvétel.

***Megkérdeztük a nem lakásban élő embereket,
mi változott az életükben ez alatt az egy év alatt?***

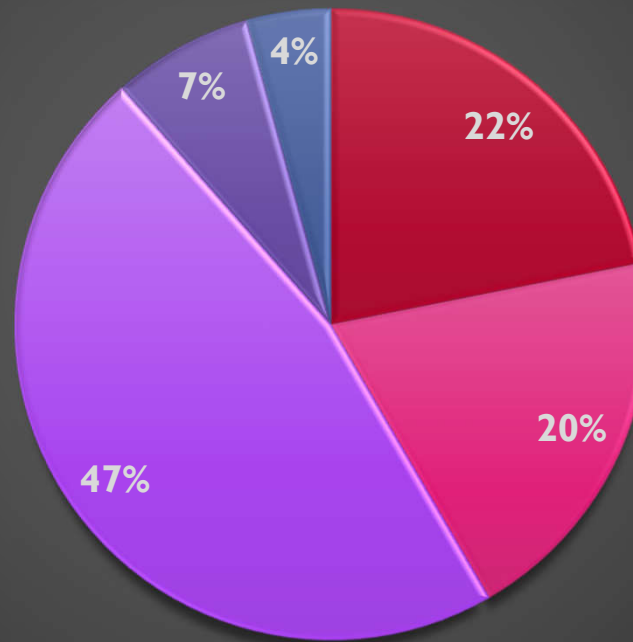
Hogyan változott a megélhetésük, jövedelemhez jutási lehetőségük, a mentális állapotuk, emberi kapcsolataik és perspektíváik?

"Mindenkinek legyen otthona!"

A munkaképes hajléktalan emberek **42%-ának csökkent a jövedelme**
a koronavírus-járvány alatt

Hogyan változott a havi jövedelme az elmúlt 12
hónapban?
(legfeljebb 60 évesek)

■ Sokkal kevesebb ■ Kevesebb ■ Nem változott ■ Több ■ Sokkal több

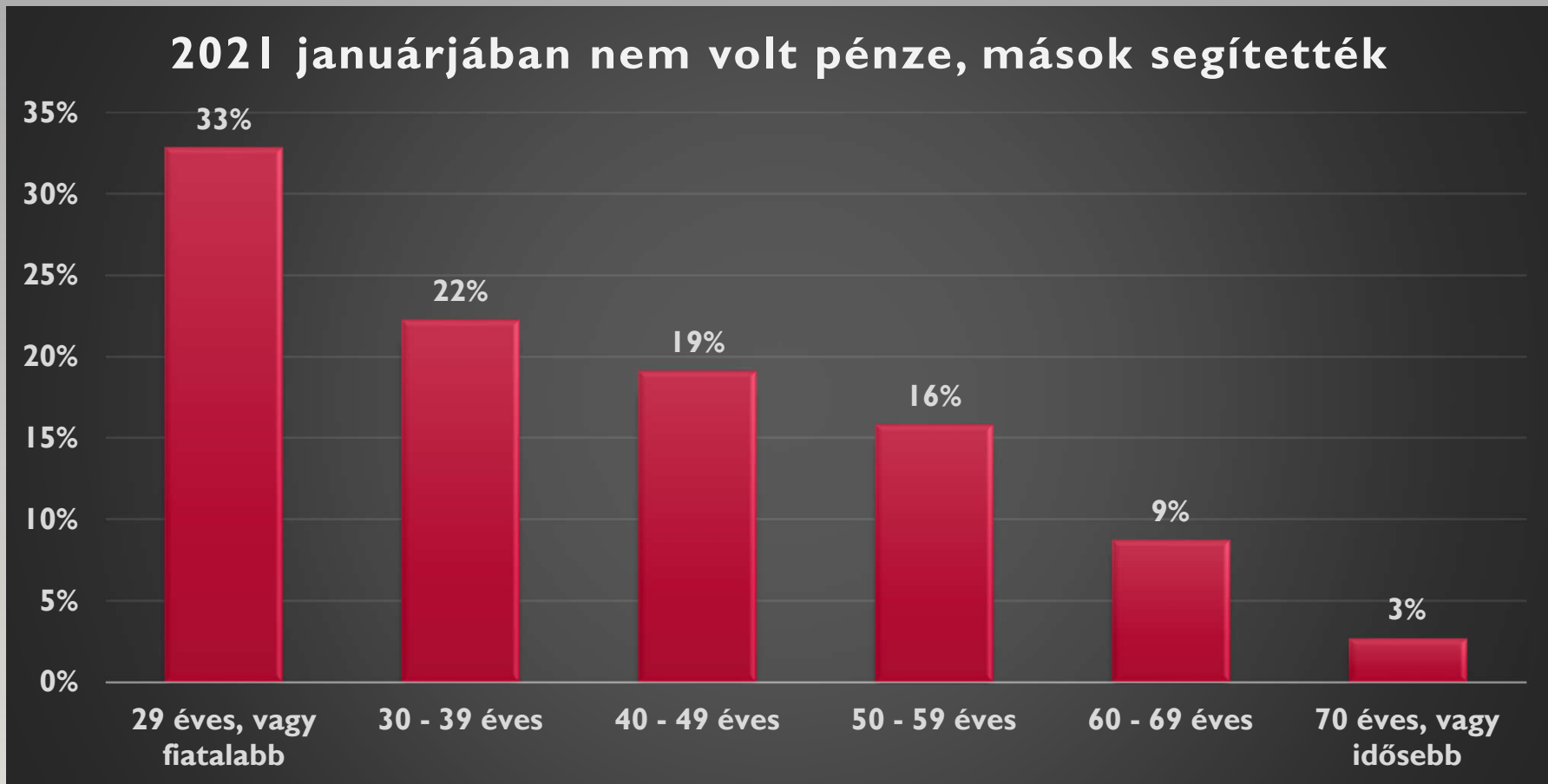
"Mindenkinek legyen
otthona!"

A munkaképes és dolgozó hajléktalan emberek **jelentős arányban elvesztették korábbi munkájukat** a koronavírus-járvány alatt

"Mindenkinek legyen otthona!"

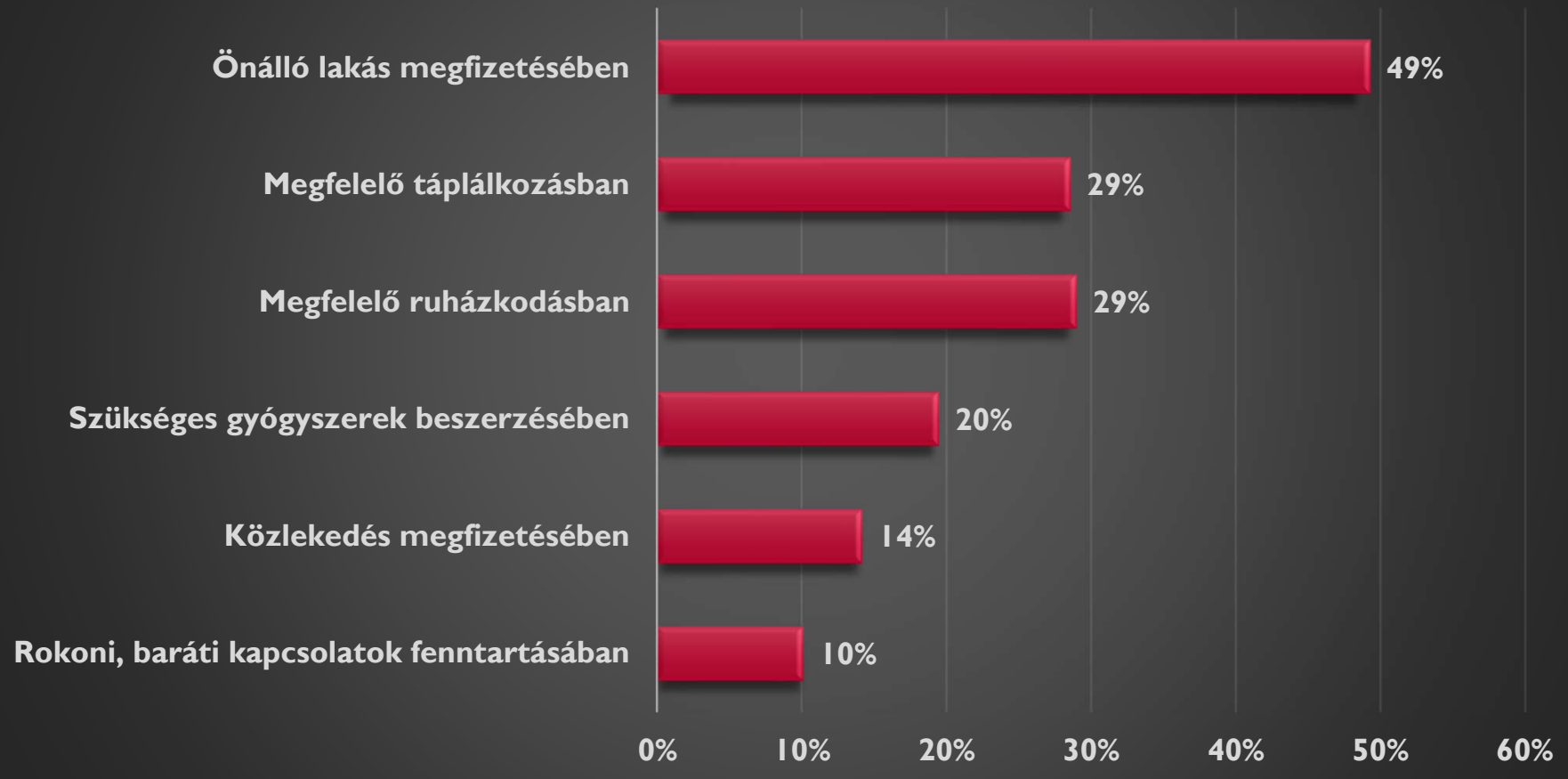
A koronavírus-járvány alatt
másfél-kétszeresére nőtt a jövedelem-nélküliek aránya.
A fiatalabb hajléktalan emberek közül nagyon sokan
minden pénz nélkül tengődtek

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A jövedelemhiány a koronavírus-járvány alatt is korlátozza az **alapvető szükségletek kielégítését**

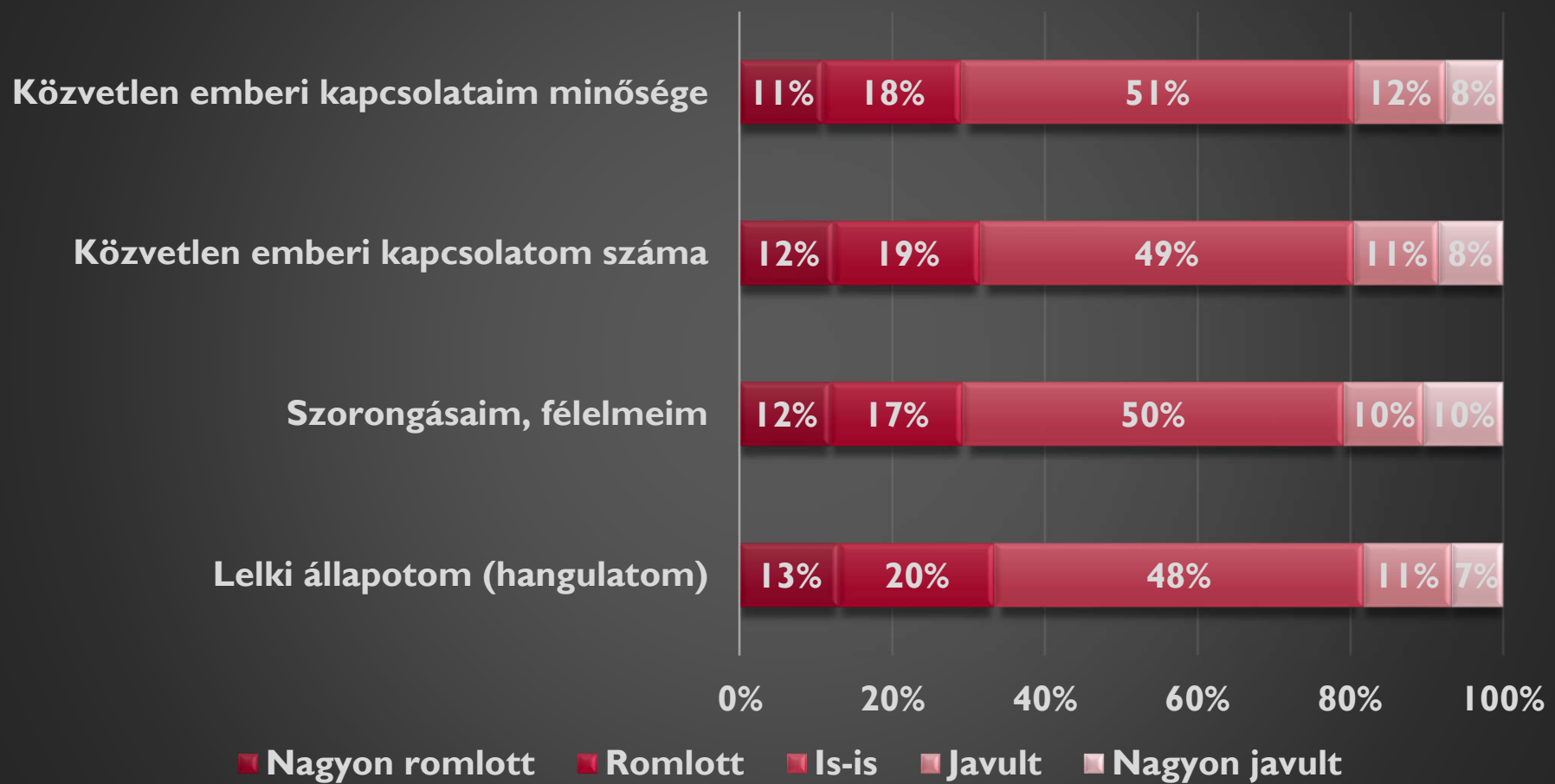
A kevés pénz miben akadályozza?

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

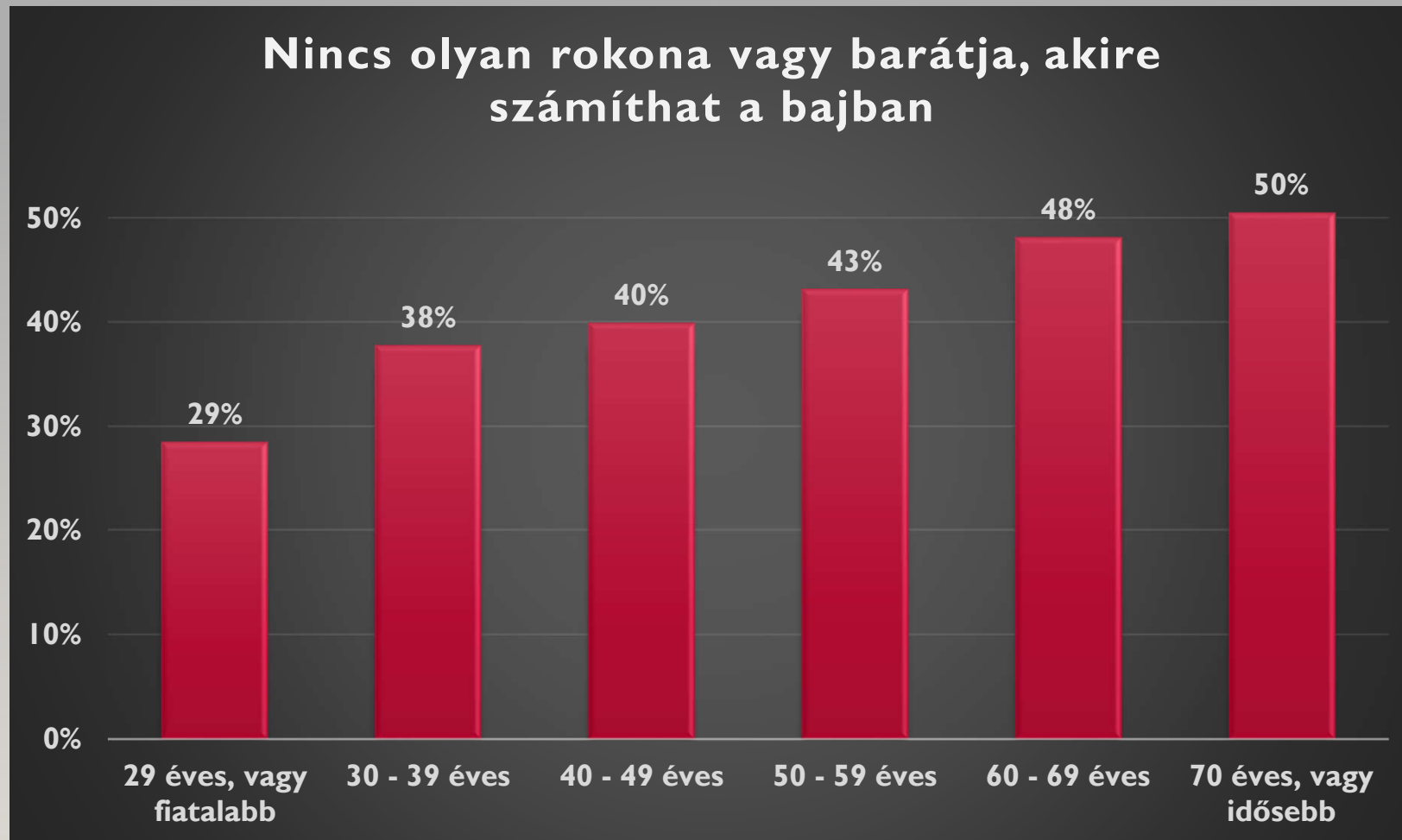
Sokaknál **nőttek a félelmek, a szorongás, romlottak az emberi kapcsolatok**

Az elmúlt 12 hónap során...

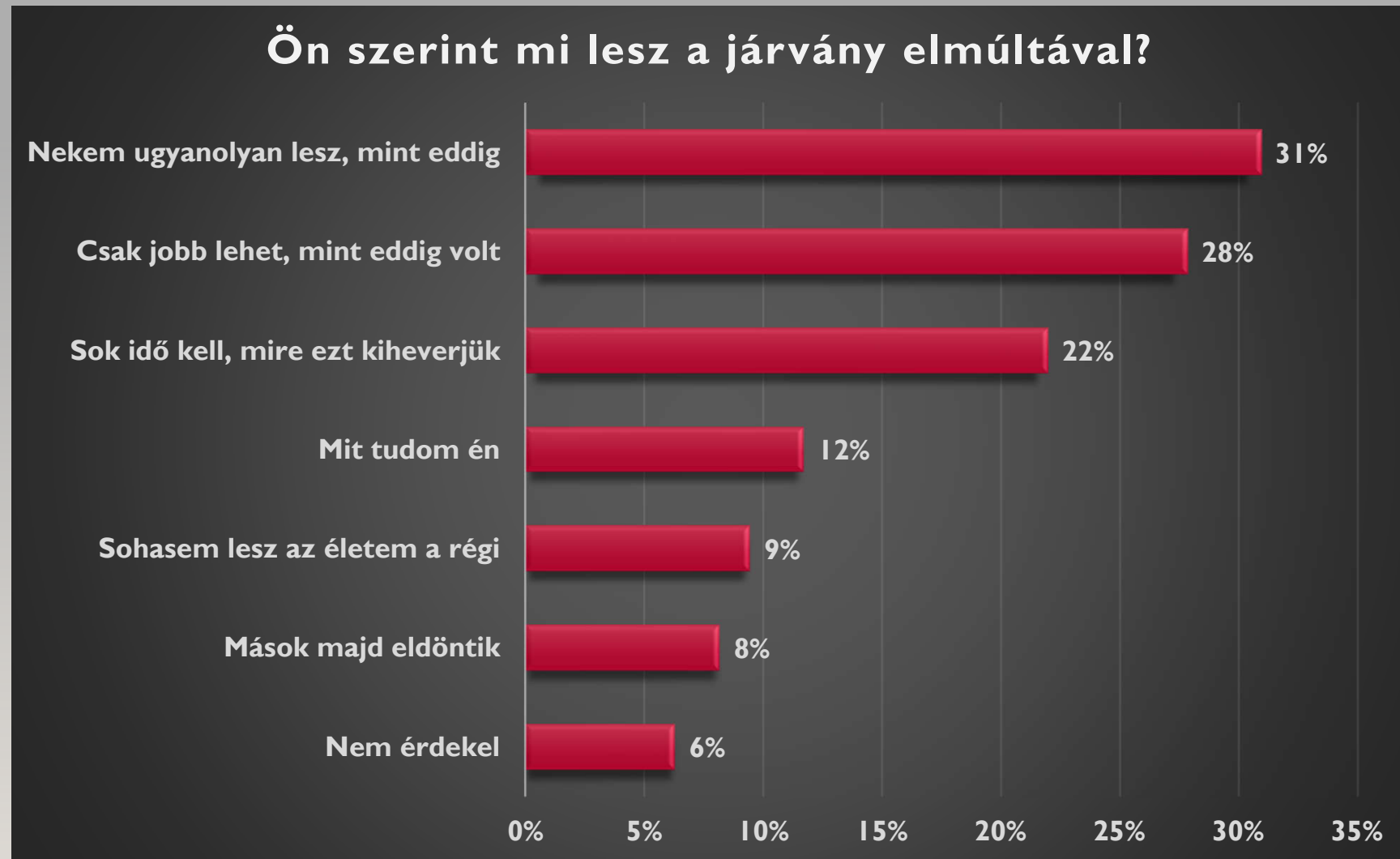
**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Hiányoznak az olyan emberi kapcsolatok, melyekre számítani lehet a bajban

"Mindenkinek legyen otthona!"

A nem lakásban élő emberek rezignáltan tekintenek a jövőbe

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

2021 februárjában közel **1500 közterületen élő és 5200 ún. hajléktalan szállókon lakó** ember válaszolt önkéntesen az országos adatfelvétel kérdéseire.

A szállókon lakók **többségét tesztelték és az első oltást is megkapták** a kérdezés idejéig.

A közterületen élők **többségét viszont sem nem tesztelték, sem nem oltották be.**

Igen **jelentősek a települések közötti, az életkor és az iskolai végzettség szerinti különbségek** mind a védelem, mind a félelmek és vélelmek tekintetében.

A nem lakásban élő, hajléktalan emberek **mindennapi életét, megélhetését katasztrofálisan érintette a járvány**, az ezzel járó szükségszerű intézkedések.

Rezignáltak, sok jót nem várnak a járvány elmúlását követően sem.

Többségük önmagában, a szigorú intézkedésekben és segítőkben bízik.

"Mindenkinek legyen otthona!"

A Február Harmadika Munkacsoport adatfelvétele **önkéntes és független**, az ellátásban résztvevők kitartó összefogásán alapszik.

Ennek is köszönhető, hogy immár 23 éve folyamatosan több ezer, aktuálisan hajléktalan helyzetben lévő ember életviszonyait rögzíti.

Szakértői elemzés mellett
alkalmas a döntések tényalapú megalapozására.

Egyedülálló Európában.

Rendkívül sajnálatos, hogy a Covid-19 járvány hatásairól semmilyen más - akárcsak hasonló - adatfelvétel eredményei nem ismeretesek Magyarországon.

"Mindenkinek legyen otthona!"

Köszönjük

minden válaszadó nem lakásban élő embernek,
minden részt vevő szervezetnek, és
minden egyes segítő kollégának az országban,
hogy immár 23. alkalommal
ilyen áldatlan körülmények között is, önzetlenül részt vettek
ebben az ÓRIÁSI adatfelvételben!

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

Köszönjük a figyelmet!

www.menhely.hu

www.hajlektalanokert.hu

www.bmszki.hu

www.gyoripeter.hu

Lezárva: 2021. március 21.

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**

A hajléktalan emberek 2021 február 3-i kérdőíves adatfelvételének támogatói:

Hajléktalanokért Közalapítvány
Menhely Alapítvány
BMSZKI

A korábbi adatfelvételek részletes eredményei, elemzései megtalálhatóak az

Otthontalanul... Tégy az emberért!

Kötetekben

Február Harmadika Kutatások

<http://menhely.hu/index.php/hajlektalansagrol/februar-3>

<http://www.bmszki.hu/hu/otthontalanul>

**"Mindenkinek legyen
otthona!"**